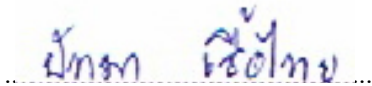
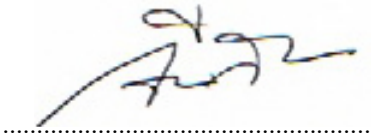

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก		หน้า	๑/๑๒
			แก้ไขครั้งที่	๒
			ประกาศใช้วันที่	๐๓/๐๔/๕๘

ผู้จัดทำ ..... (นางสาวปัทมา เชื้อไทย) เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาระบบ ๐๓ / ๐๔ / ๕๘	ผู้ตรวจสอบ ..... (นางสาวกิริติยา สวัสดิภาพ) หัวหน้าฝ่ายพัฒนาระบบ ๐๓ / ๐๔ / ๕๘
	ผู้อนุมัติ ..... (นางสาวพนันท์ กองมาก) ผู้อำนวยการศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน สินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ๐๓ / ๐๔ / ๕๘

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน	รหัส WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลผลิตการเกษตร จากแปลงปลูก	หน้า ๒/๑๒ แก้ไขครั้งที่ ๒ ประกาศใช้วันที่ ๐๗/๐๔/๕๘

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเก็บตัวอย่างผลผลิตการเกษตรจากแปลงปลูก สำหรับวิเคราะห์สารพิษตกค้าง และคุณภาพของผลิตผลพืชอุตสาหกรรม และพืชผัก

๒. ผู้ปฏิบัติงาน

หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจประเมิน หรือ ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด

๓. คำนิยาม

ความหมายของคำอื่น ๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนด

๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- ๔.๑ บันทึกการเก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืช ส่งวิเคราะห์ (F-CICAL-๒๗)
- ๔.๒ ค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRL) ตามมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง สารพิษตกค้าง มกษ. ๙๐๐๒ - ๒๕๕๑

๕. อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

- ๕.๑ ถุงพลาสติก
- ๕.๒ ป้ายแสดงรายละเอียด

๖. เกณฑ์คุณภาพเพื่อเก็บตัวอย่างทดสอบ

- ๑) อ้อยโรงงาน
  - ตรวจสอบค่าความหวาน (Brix)
  - ปัจจัยที่มีผลต่อความหวานของอ้อยพิจารณาจากอายุการเก็บเกี่ยวประกอบ
  - ตรวจสอบสารตกค้าง MRL ตามมาตรฐาน มกษ. ๙๐๐๒ - ๒๕๕๑
- ๒) มันสำปะหลัง
  - ตรวจสอบปริมาณแป้ง (เปอร์เซ็นต์)
  - ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณแป้งของมันสำปะหลังพิจารณาจากอายุการเก็บเกี่ยวประกอบ
  - ตรวจสอบสารตกค้าง MRL ตามมาตรฐาน มกษ. ๙๐๐๒ - ๒๕๕๑
- ๓) ข้าวโพดเมล็ดแห้ง
  - ตรวจสอบความสมบูรณ์ของฝัก และ % ความชื้น
  - ตรวจสอบสารตกค้าง MRL ตามมาตรฐาน มกษ. ๙๐๐๒ - ๒๕๕๑

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน	รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก	หน้า	๓/๑๒
		แก้ไขครั้งที่	๒
		ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

๔) สับปะรด

- ตรวจสอบค่าความหวาน (Brix)
- ตรวจสอบขนาดสับปะรด
- ตรวจสอบสารตกค้าง MRL ตามมาตรฐาน มกษ. ๙๐๐๒-๒๕๕๑

๕) พืชผัก

- ตรวจสอบสารตกค้าง MRL ตามมาตรฐาน มกษ. ๙๐๐๒-๒๕๕๑ (เฉพาะกรณีสงสัย)

- หมายเหตุ**
- การตรวจวิเคราะห์ อ้อย มันสำปะหลัง จะตรวจวิเคราะห์ก่อนเก็บเกี่ยวได้ประมาณ ๑๐ เดือน กรณีข้าวโพด จะตรวจวิเคราะห์ได้เมื่อมีอายุประมาณ ๑๐๐ วัน สับปะรดจะตรวจวิเคราะห์ได้เมื่อมีอายุประมาณ ๔ เดือน
  - การตรวจวิเคราะห์ความเสี่ยงของการตกค้าง หรือปนเปื้อนของสารเคมีในพื้นที่ปลูก หรือสารตกค้าง MRL ในผลิตผล สามารถตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นจากบันทึกเกษตรกร ซึ่งต้องไม่มีการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามใช้ (ภาคผนวก ตารางที่ ๔)

๗. วิธีการปฏิบัติงาน แยกตามเกณฑ์คุณภาพ

๗.๑ ผู้ตรวจประเมินดำเนินการเก็บตัวอย่าง ผลิตผลดังนี้

๗.๑.๑ การเก็บตัวอย่างอ้อย

เพื่อตรวจสอบค่าความหวาน (Brix)

- ๑) การสุ่มเก็บตัวอย่างอ้อย ทำการสุ่มเก็บอ้อย ๓ ลำต่อกอ กระจายประมาณ ๘ – ๑๐ จุด ต่อแปลง โดยพยายามเลือกลำต้นที่เกิดจากหน่อชุดแรก (Primary tiller)
- ๒) แบ่งอ้อยแต่ละลำออกเป็น ๓ ส่วน อย่างละเท่าๆ กัน คือ โคน กลาง ปลาย
- ๓) กรณีไม่มีเครื่องมือ แชนดรีแฟรกโตมิเตอร์ (hand refractometer) นำตัวอย่างที่ได้บรรจุในภาชนะที่เตรียมไว้ เพื่อส่งวิเคราะห์ต่อไป
- ๔) กรณีมีเครื่องมือ แชนดรีแฟรกโตมิเตอร์ (hand refractometer) ใช้หลักสำหรับเจาะลำอ้อย แทะเข้าไปในท่อนอ้อยตัวอย่าง ทำมุมเฉียงประมาณ ๔๕ องศา ให้น้ำอ้อยไหลลงสู่ถ้วยเก็บน้ำอ้อย นำตัวอย่างน้ำอ้อยที่ได้มา กรองด้วยกรวยกรอง เพื่อไม่ให้มีเศษอ้อยติดมา เพื่อตรวจด้วยเครื่องมือ แชนดรีแฟรกโตมิเตอร์ (hand refractometer) วัดความหวานของอ้อยโดยตรงในไร่ ค่าที่อ่านได้จากเครื่องมือดังกล่าวเป็นองศาบริกซ์ (Brix)

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน	รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลผลิตการเกษตร จากแปลงปลูก	หน้า	๔/๑๒
		แก้ไขครั้งที่	๒
		ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

หมายเหตุ

การพิจารณาอายุการเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวอ้อยจะต้องเก็บเกี่ยวอ้อยที่แก่เต็มที่ ก่อนอ้อยที่แก่ จะสังเกตได้จากการออกดอก หรือถ้าไม่ออกดอกให้ดูใบที่ยอดจะเรียงอยู่ ใกล้ชิดกันมากเหมือนจะออกมาจากจุดเดียวกัน ใบจะมีสีเขียวอมเหลืองเหมือนอาการขาดธาตุ ไนโตรเจน ควรจะเริ่มเก็บจากแปลงที่อ้อยเริ่มออกดอกก่อนเพราะถ้าทิ้งไว้จะทำให้ผลผลิตและ คุณภาพลดลงอย่างรวดเร็ว

๗.๑.๒ การเก็บตัวอย่างมันสำปะหลัง

เพื่อตรวจสอบปริมาณแป้ง

- ๑) สุ่มเก็บตัวอย่างหัวมันสำปะหลังกระจายทั่วแปลง อย่างน้อย ๑๐ - ๑๕ ต้น/ไร่ โดยเก็บตัวอย่างจากต้นประมาณ ๑ - ๒ หัว/ต้น
- ๒) การตัดต้นมันให้เหลือส่วนล่างของลำต้นไว้ประมาณ ๓๐ - ๗๐ เซนติเมตร จากนั้น ขุดหัวมันขึ้นมาด้วยจอบหรือใช้วิธีถอน ตัดแยกส่วนของหัวมันสำปะหลังออกจาก ต้น หรือเหง้า (ในกรณีที่ดินมีความชื้นสูง เมื่อสับเหง้าออก ไม่ควรกองทิ้งไว้ในไร่ เพราะมันสำปะหลังจะเน่าเสียได้) และไม่ควรมีส่วนของต้น เหง้า หรือดิน ติดปนไป กับหัวมันสด
- ๓) การวิเคราะห์หาเปอร์เซ็นต์แป้ง กรณีที่มีเครื่องชั่งหาเปอร์เซ็นต์แป้ง ในการชั่ง จะต้องใช้น้ำจืดที่สะอาดใส่ลงในถัง แล้วสุ่มเลือกหัวมันสำปะหลังให้น้ำหนักรวม ประมาณ ๕ กิโลกรัมใส่ลงตะกร้า เพื่อตรวจสอบความหนาแน่นของหัวมัน และ ทราบถึงเปอร์เซ็นต์แป้งต่อไป กรณีไม่มีเครื่องชั่งหาเปอร์เซ็นต์แป้ง นำตัวอย่างที่ได้ บรรจุในภาชนะที่เตรียมไว้ เพื่อส่งวิเคราะห์ต่อไป

หมายเหตุ

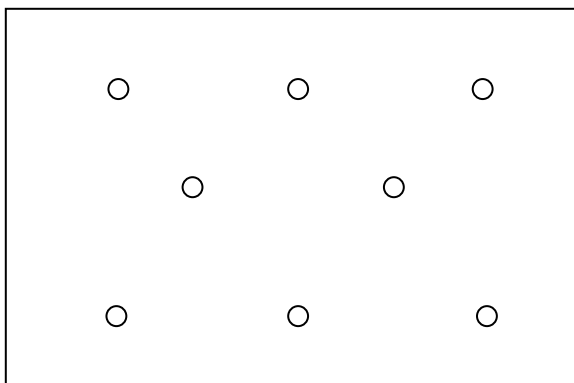
การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังสามารถเก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่อายุ ๘ เดือน แต่อายุ ที่เหมาะสมที่สุดคือเมื่อมันสำปะหลังอายุ ๑๒ เดือน และไม่ควรเก็บเกี่ยวในช่วงที่มีฝนตกชุก

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน	รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก	หน้า	๕/๑๒
		แก้ไขครั้งที่	๒
		ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

๗.๑.๓ การเก็บตัวอย่างข้าวโพด

เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของฝัก และ % ความชื้น

- ๑) สุ่มเก็บตัวอย่างฝักข้าวโพด โดยสุ่มแบบกระจายทั่วแปลงอย่างสม่ำเสมอ ดังภาพ และสุ่มเก็บให้ได้ปริมาณตัวอย่างไม่น้อยกว่า ๒ กิโลกรัม

- ๒) กรณีตรวจสอบความสมบูรณ์ของฝัก ชักตัวอย่างฝักข้าวโพดอย่างน้อย ๑ กิโลกรัม เพื่อตรวจสอบฝักเสีย ซึ่งได้แก่ ฝักที่มีเมล็ดงอก มีเชื้อรา ถูกแมลงศัตรูพืชอื่น ๆ ทำลาย หรือมีสีและกลิ่นผิดปกติ
- ๓) กรณีตรวจสอบ % ความชื้น นำตัวอย่างเมล็ดข้าวโพดอย่างน้อย ๑ กิโลกรัม เพื่อส่งวัด % ความชื้นโดยห้องปฏิบัติการ หรือ การใช้เครื่องมือวัดความชื้นที่มีการทวนสอบความถูกต้องของเครื่องมือเปรียบเทียบกับวิธีการอบในตู้อบลมร้อน

๗.๑.๔ การเก็บตัวอย่างสับปะรด

เพื่อตรวจสอบปริมาณความหวาน Brix

- ๑) สุ่มเก็บตัวอย่างสับปะรด ดำเนินการเลือกตัวอย่างจากทุกร่อง แต่ถ้าเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ เลือกตัวอย่างร่องเว้นร่อง หรือ ร่องเว้น ๒ - ๓ ร่อง เลือกตัวอย่างจากที่ขึ้นภายในช่วงความยาว ๕๐ เซนติเมตร ของบริเวณที่เลือกนั้น ๆ
- ๒) กรณีไม่มีเครื่องมือ แอนดรีแฟรกโตมิเตอร์ (hand refractometer) นำตัวอย่างที่ได้บรรจุในภาชนะที่เตรียมไว้ เพื่อส่งวิเคราะห์ต่อไป
- ๓) กรณีมีเครื่องมือ แอนดรีแฟรกโตมิเตอร์ (hand refractometer) นำผลสับปะรดตัวอย่างที่ได้ มาปอกเปลือก นำชิ้นเนื้อสับปะรดมาหั่น แล้วนำไปปั่นให้ละเอียด จากนั้นกรองน้ำสับปะรดด้วยผ้าขาวบาง เพื่อนำน้ำสับปะรดไปตรวจวัดปริมาณความหวานต่อไป

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน	รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก	หน้า	๖/๑๒
		แก้ไขครั้งที่	๒
		ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

เพื่อตรวจสอบขนาดสับปะรด

- ๑) นำผลตัวอย่างสับปะรดที่ได้มาชั่งน้ำหนัก เพื่อหาน้ำหนักของแต่ละผล และน้ำหนักเฉลี่ยของตัวอย่างทั้งหมด
- ๒) เปรียบเทียบขนาดตามข้อกำหนดขนาดสับปะรด ในมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สับปะรด (มกษ. ๒๕๐๘ - ๒๕๕๗)

๗.๑.๕ การเก็บตัวอย่างพืชผัก (กรณีสงสัย)

ดำเนินการเก็บตัวอย่างตามวิธีการในข้อ ๗.๑.๖ การเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบสารตกค้าง MRL (กรณีสงสัย)

๗.๑.๖ การเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบสารตกค้าง MRL (กรณีสงสัย)

๑) การสุ่มตัวอย่าง ให้สุ่มกระจายทั่วแปลง และนำผลผลิตจากตัวแทนรวมกันเป็น ๑ ตัวอย่าง โดยให้ได้ปริมาณตามที่กำหนด (ภาคผนวก ตารางที่ ๑) เพื่อนำส่งห้องปฏิบัติการสำหรับวิธีการสุ่มขึ้นกับลักษณะแปลงดังนี้

- แปลงรูปยาวตลอด สุ่มโดยคัดแถวที่ปลูกหัวแปลง ท้ายแปลง และด้านข้าง ๒ ข้างทิ้งไป เลือกเฉพาะแถวกลางๆ ซึ่งมีกีดันก็ตาม ใช้วิธีจับฉลากเลือกมา ๑ แถว แล้วสุ่มเก็บเฉพาะที่จับฉลากได้ โดยเว้น ๓-๕ ต้น แล้วแต่จำนวนต้นทั้งหมดในแปลงเพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างเท่าที่ต้องการ
- แปลงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือกึ่งจัตุรัส สุ่มในแนวทแยง โดยเว้นต้นให้ได้จำนวนตามต้องการ
- แปลงรูปร่างอื่นๆ ให้เลือกตัวอย่างจากทุกร่อง ถ้าพื้นที่มีขนาดเล็ก เลือกตัวอย่างร่องเว้นร่อง หรือเว้น ๒-๓ ร่อง ถ้าพื้นที่มีขนาดใหญ่ เลือกตัวอย่างที่มีขนาดกลางๆ ไม่ใหญ่และเล็กจนเกินไป เลือกตัวอย่างที่ขึ้นภายในช่วงความยาว ๕๐ เซนติเมตรของบริเวณๆ ที่เลือกนั้นๆ

๒) นำตัวอย่างที่ได้เก็บในภาชนะที่เตรียมไว้ เพื่อส่งวิเคราะห์ทันที หรือหากต้องส่งข้ามวัน ควรเก็บตัวอย่างไว้ในกล่องแช่เย็นหรือตู้เย็นโดยใส่ไว้ในถุงพลาสติกที่ปิดสนิท

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก		หน้า	๗/๑๒
			แก้ไขครั้งที่	๒
			ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

๗.๒ กรณีการส่งตัวอย่างผลิตผลไปวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการ ผู้ตรวจประเมินนำตัวอย่างผลิตผลใส่ภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่เตรียมไว้ และซีบ่งตัวอย่างเพื่อป้องกันการผิดพลาดของตัวอย่าง ภาชนะบรรจุตัวอย่างต้องติดป้าย โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

๗.๒.๑ หมายเลขตัวอย่าง

๗.๒.๒ วันที่เก็บตัวอย่าง

๗.๒.๓ ชื่อผู้ที่เก็บตัวอย่าง

๗.๒.๔ ชื่อเกษตรกร

๗.๒.๕ ชนิดผลิตผลที่ทำการเก็บตัวอย่าง

๗.๒.๖ น้ำหนักผลิตผลที่ทำการเก็บตัวอย่าง

๗.๓ ผู้ตรวจประเมินดำเนินการเขียนบันทึกการเก็บตัวอย่าง จำนวน ๒ ฉบับ จากนั้น ลงนามที่บันทึกเก็บตัวอย่าง และให้เกษตรกรลงนามที่บันทึกการเก็บตัวอย่าง

๗.๔ ผู้ตรวจประเมินมอบบันทึกการเก็บตัวอย่างให้เกษตรกรเจ้าของแปลงหรือผู้แทน

๗.๕ หลังจากการตรวจประเมินเสร็จสิ้น ผู้ตรวจประเมินดำเนินการส่งตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ทันที หรือหากต้องส่งข้ามวัน ควรเก็บตัวอย่างไว้ในกล่องแช่เย็นหรือตู้เย็น โดยใส่ไว้ในถุงพลาสติกที่ปิดสนิท

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก		หน้า	๘/๑๒
			แก้ไขครั้งที่	๒
			ประกาศใช้วันที่ ๐๓/๐๔/๕๘	

ภาคผนวก

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนตัวอย่างที่ต้องเก็บ

ชนิดพืช	ปริมาณขั้นต่ำของตัวอย่าง
ข้าวโพด	๑ กิโลกรัม
สับปะรด	๓ กิโลกรัม แต่ไม่น้อยกว่า ๕ หน่วย (ผล)
มันสำปะหลัง	๓ – ๕ กิโลกรัม
อ้อย	พิจารณาจากน้ำหนักต่อหน่วย
พืชผัก	๒ กิโลกรัม (ประเภทกินใบ) / ๓ – ๕ กิโลกรัม (ประเภทหัว)

ตารางที่ ๒ เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ และปริมาณสารพิษตกค้างของผลิตผล

ชนิดพืช	เกณฑ์ด้านคุณภาพ	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit: MRL)	
		วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ค่า MRL (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
ข้าวโพด	๑. เมล็ดมีความชื้นไม่เกิน ๓๐%	คาร์บาริล (carbaryl)	๐.๐๒
		คาร์โบซัลแฟน (carbosulfan)	๐.๐๕
		คาร์โบฟูราน (carbofuran)	๐.๐๕
		ไซเพอร์เมทริน (cypermethrin)	๐.๐๕
		๒, ๔ ดี (๒, ๔-D)	๐.๐๕
		เดลตาเมทริน (deltamethrin)	๑.๐๐
		ไดอะซินอน (diazinon)	๐.๐๒
		พาราควอท (paraquat)	๐.๐๓
		พิริมีฟอสเมทิล (pirimiphos-methyl)	๑.๐๐
		เฟนิโตรไทออน (fenitrothion)	๑.๐๐
		มาลาไทออน (malathion)	๐.๐๕
		เมทาแลกซิล (metalaxyl)	๐.๐๕
		เมโทมิล (methomyl)	๐.๐๒
		อะทราซีน (atrazine)	๐.๑๐

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก		หน้า	๙/๑๒
			แก้ไขครั้งที่	๒
			ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

ชนิดพืช	เกณฑ์ด้านคุณภาพ	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit: MRL)	
		วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ค่า MRL (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
สับปะรด	- มีความหวานไม่น้อยกว่า ๑๒ Brix - ขนาดของผลจะพิจารณาจากน้ำหนักเฉลี่ยของผล ซึ่งอนุญาตให้มีน้ำหนักมากกว่าหรือน้อยกว่าน้ำหนักผลของแต่ละขนาดไม่เกินร้อยละ ๑๒ ทั้งนี้ต้องมีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุดไม่น้อยกว่า ๓๓๐ กรัม ตามตารางที่ ๓ ยกเว้นสับปะรดพันธุ์ที่มีผลขนาดเล็กในกลุ่มควิน เช่น ตราดสีทอง ภูเก็ต และ สวี ซึ่งยอมให้มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุดไม่น้อยกว่า ๒๕๐ กรัม	๒,๔ ดี (๒, ๔-D) เมทาแลกซิล (metalaxyl) อะทราซีน (atrazine) อะเมทริน (ametryn) อีเทพอน (ethephon)	๐.๐๕ ๐.๑๐ ๐.๑๐ ๐.๐๕ ๒.๐๐
มันสำปะหลัง	มีปริมาณแป้งสูงกว่า ๒๐ เปอร์เซนต์	คาร์โบซัลแฟน/คาร์โบฟูราน (carbosulfan/carbofuran) มาลาไทออน (malathion) โอเมโทเอต (omethoate)	๐.๐๒ ๐.๕๐ ๐.๐๕
อ้อย	ค่าความหวาน (Brix) ไม่น้อยกว่า ๒๐ Brix หรือมีความหวานมากกว่า ๑๐ C.C.S.	คาร์บาริล (carbaryl) คาร์เบนดาซิม / เบโนมิล (carbendazim/benomyl) คาร์โบซัลแฟน/คาร์โบฟูราน (carbosulfan/carbofuran) ไซเพอร์เมทริน (cypermethrin) เดลตามิทริน (deltamethrin) มาลาไทออน (malathion) อะทราซีน (Atrazine) อะเมทริน (ametryn)	๐.๐๒ ๐.๑๐ ๐.๑๐ ๐.๒๐ ๐.๐๕ ๐.๐๒ ๐.๑๐ ๐.๐๕

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก		หน้า	๑๐/๑๒
			แก้ไขครั้งที่	๒
			ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

ชนิดพืช	เกณฑ์ด้านคุณภาพ	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit: MRL)	
		วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ค่า MRL (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
พืชผัก	-	อ้างอิงตาม มกษ. ๙๐๐๒ - ๒๕๕๑ แยกตามประเภทพืช	

ตารางที่ ๓ ข้อกำหนดเรื่องขนาดของผลสับปะรด

รหัส ขนาด	มีจุก		ไม่มีจุก	
	น้ำหนักผลเฉลี่ย (กรัม)	ค่า (± ร้อยละ ๑๒) ของน้ำหนักผลเฉลี่ย	น้ำหนักผลเฉลี่ย (กรัม)	ค่า (± ร้อยละ ๑๒) ของน้ำหนัก ผลเฉลี่ย
๑.	๒,๗๕๐	๒,๔๒๐ - ๓,๐๘๐	๒,๒๘๐	๒,๐๐๖ - ๒,๕๕๔
๒.	๒,๓๐๐	๒,๐๒๔ - ๒,๕๗๖	๑,๙๑๐	๑,๖๘๑ - ๒,๑๓๙
๓.	๑,๙๐๐	๑,๖๗๒ - ๒,๑๒๘	๑,๕๘๐	๑,๓๙๐ - ๑,๗๗๐
๔.	๑,๖๐๐	๑,๔๐๘ - ๑,๗๙๒	๑,๓๓๐	๑,๑๗๐ - ๑,๔๙๐
๕.	๑,๔๐๐	๑,๒๓๒ - ๑,๕๖๘	๑,๑๖๐	๑,๐๒๑ - ๑,๒๙๙
๖.	๑,๒๐๐	๑,๐๕๖ - ๑,๓๔๔	๑,๐๐๐	๘๘๐ - ๑,๑๒๐
๗.	๑,๐๐๐	๘๘๐ - ๑,๑๒๐	๘๓๐	๗๓๐ - ๙๓๐
๘.	๘๐๐	๗๐๔ - ๘๙๖	๖๖๐	๕๘๑ - ๗๓๙
๙.	๖๐๐	๕๒๘ - ๖๗๒	๕๐๐	๔๔๐ - ๕๖๐
๑๐.	๔๐๐	๓๕๒ - ๔๔๘	๓๓๐	๒๙๐ - ๓๗๐

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลผลิตการเกษตร จากแปลงปลูก		หน้า	๑๑/๑๒
			แก้ไขครั้งที่	๒
			ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

ตารางที่ ๔ รายชื่อวัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ทางการเกษตร

๑	กรด ๔- (๔-คลอโร-ออโรโท-โทลิลอกซี) บิวไทริก ๔-(๔-chloro-o-tolyloxy)butyric acid) หรือ เอ็ม ซี พี บี (MCPB)	๒๒	ดีบีซีพี (DBCP) (๑,๒-dibromo-๓-chloropropane)
๒	อะมิโนคาร์บ (aminocarb)	๒๓	ดีมีฟิออน (demeption)
๓	๔,๖-ไดไนโตร - ออร์โท - ครีซอล (๔,๖-dinitro-o-cresol) หรือ ดี เอ็น โอ ซี (DNOC)	๒๔	ดีมีตอน (demeton)
๔	อะมิโทรล (amitrole)	๒๕	ไดเมโฟกซ์ (dimefox)
๕	อะราไมท์ (aramite)	๒๖	ไดโนเล็บ (dinoseb)
๖	แอสเบสตอล อะโมไซต์ asbestos - amosite)	๒๗	ไดโนเทิร์บ (dinoterb)
๗	เบนซิดีน (benzidine)	๒๘	ไดซัลโฟตอน (disulfoton)
๘	เบต้า เฮกซ์เฮกซ์ (beta - HCH) ๑,๓,๕/๒,๔,๖ - hexachloro- cyclohexane)	๒๙	อีดีบี (EDB) (๑,๒-dibromoethane)
๙	บีเอชซี หรือ เฮกซ์เฮกซ์ (BHC หรือ HCH) (๑,๒,๓,๔,๕,๖ - hexachloro-cyclohexane)	๓๐	เอทิลีนออกไซด์ (ethylene oxide (๑,๒-epoxyethane))
๑๐	ไบนาพาคริล (binapacryl)	๓๑	เฟนทีน (fentin)
๑๑	โบรโมฟอส (bromophos)	๓๒	โฟโนฟอส (ไม่ระบุการจัดตำแหน่งอะตอม (fonofos unstated stereochemistry)
๑๒	โบรโมฟอส เอทิล (bromophos-ethyl)	๓๓	โฟโนฟอส ราซีเมต (fonofos) racemate
๑๓	แคลเซียมอาร์ซีเนต (calcium arsenate)	๓๔	โฟโนฟอส อาร์ - ไอโซเมอร์ (fonofos) R - risomer
๑๔	แคปตาโฟล (captafol)	๓๕	โฟโนฟอส เอส - ไอโซเมอร์ (fonofos) S - risomer
๑๕	คาร์บอนเตตระคลอไรด์ (carbon tetrachloride)	๓๖	เฟนซัลโฟไธออน (fensulfothion)
๑๖	คลอร์ดีโคน (chlordecone)	๓๗	เฮกซะคลอร์โรเบนซีน (hexachlorobenzene)
๑๗	คลอร์ไดเมฟอร์ม (chlordimeform)	๓๘	ตะกั่วอาร์ซีเนต (lead arsenate)
๑๘	คลอร์โรเบนซิลเลท (chlorobenzilate)	๓๙	เลปโตฟอส (leptophos)
๑๙	คลอร์ไทโอฟอส (chlorthiophos)	๔๐	ลินเดน (lindane (>๙๙% gamma-HCH หรือ gamma- BHC)
๒๐	คอปเปอร์ อาร์ซีเนตไฮดรอกไซด์ (copper arsenate hydroxide)	๔๑	ไซเฮกซาทิน (cyhexatin)
๒๑	ไซโคลเฮกซิมิด (cycloheximide)	๔๒	ดามิโนไซด์ (daminozide)

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๓
	การเก็บตัวอย่างผลิตผลการเกษตร จากแปลงปลูก		หน้า	๑๒/๑๒
			แก้ไขครั้งที่	๒
			ประกาศใช้วันที่	๐๗/๐๔/๕๘

๔๓	มีโครอป (mecoprop)	๕๘	เมธามิโดฟอส (methamidophos)
๔๔	มีฟอสโฟลาน mephosfolan)	๕๙	เอนโดซัลแฟน (endosulfan) ยกเว้น CS formulation
๔๕	เมวินฟอส (mevinphos)	๖๐	โปรโทเอท (prothoate)
๔๖	ไมเร็กซ์ (mirex)	๖๑	แซฟโรล (safrole)
๔๗	โมนโนโครโตฟอส (monocrotophos)	๖๒	โซเดียมอาร์ซีนีต (sodium arsenite)
๔๘	ไนโตรเฟน (nitrofen)	๖๓	ซัลโฟเทป (sulfotep)
๔๙	พาราไทออน (parathion)	๖๔	๒,๔,๕-ที (๒,๔,๕-T) ([๒,๔,๕-trichlorophenoxy] acetic acid)
๕๐	ปารีสกรีน (Paris green)	๖๕	๒,๔,๕-ทีซีพี (๒,๔,๕-TCP) (๒,๔,๕-trichlorophenol)
๕๑	ฟีนไทออน (phenothiol)	๖๖	ทีอีพีพี (TEPP) (tetraethyl pyrophosphate)
๕๒	โฟเรท (phorate)	๖๗	๒,๔,๕-ทีพี (๒,๔,๕-TP) ((+)-๒-[๒,๔,๕-trichlorophenoxy] propionic acid)
๕๓	ฟอสฟามิดอน (phosphamidon)	๖๘	เอ็ม จี เค รีเพลลันท์ - ๑๑(MGK repellent - ๑๑)
๕๔	ฟอสฟอรัส (phosphorus)	๖๙	เฟนซัลโฟไทออน (Fensulfothion)
๕๕	เมโคพรอป (ไม่ระบุการจัดตำแหน่งอะตอม) (mecoprop unstated stereochemistry)	๗๐	อาซีนฟอส เมทิล (Azinphos - methyl)
๕๖	เมโคพรอป ราซีเมต (mecoprop racemate)	๗๑	อาซีนฟอส เอทิล (Azinphos - ethyl)
๕๗	ทอกซาฟีน หรือ แคมฟีคลอร์ (toxaphene หรือ camphechlor)		